

SVENSK TJECHOVLITTERATUR 1897–2023

En bibliografi

Lars Kleberg
lars.kleberg@sh.se

De svenska läsarna mötte till en början Anton Tjechovs konst genom humoristiska noveller som trycktes i dagspressen. Tidigast att kommentera Tjechovs mer seriösa sidor var Hjalmar Söderberg i en bokrecension år 1897. Han fascinerades av den ryske författarens kanske mest gåtfulla berättelse, ”Den svarte munken”, och sökte förbindelser till de stora klassikerna, främst Dostojevskij. Det dröjde till 1928 innan de svenska läsarna fick möjlighet att bilda sig en uppfattning om Tjechovs hela författarskap, då Gebers förlag satsade på en samlingsutgåva om fyra volymer (tre med de viktigaste novellerna och en med dramatiken). Märkligt nog är detta fortfarande – 95 år senare – den största och mest representativa utgåvan av författarens verk på svenska. Efter andra världskriget började hans dramatik att spelas i Sverige och samtidigt inleddes publiceringen av en lång rad novellurval. Tyvärr återger nästan inte en enda av de mer än trettio samlingarna av Tjechovs noveller som kommit ut på svenska mellan 1896 och 2022 verken i kronologisk ordning, än mindre med angivande av tillkomstår. På så sätt har läsarnas bild av författaren, i den mån den bygger på mer än hans dramatik, blivit både diffus och schablonartad; dynamiken i hans utveckling försvinner.

Utgångspunkten för Erik Blombergs sociologiska essä ”Epoken Tjehov”, det första svenska försöket att läsa författarens verk som en helhet, var Gebers utgåva från 1928. Dramatiken fick sitt genombrott i Sverige senare, men har sedan — liksom ofta i väst — tidvis helt kommit att överskugga prosaverket. Detta trots att Kurt Jaensson publicerade en stor och uppmärksam essä om Tjechovs noveller i *Bonniers Litterära Magasin* år 1954, som ackompanjerades av Asta Wickmans översättning av ”Damen med hunden” (vilken sades vara obekant för de svenska läsarna, trots att den översatts av Werner Söderhjelm i *Ord och Bild* redan 1926). För slavistprofessorn Nils Åke Nilsson kom Tjechov kanske att bli den viktigaste av alla ryska författare. Under loppet av flera decennier återkom han till dennes verk i en rad originella studier och gjorde det dessutom oerhört populärt genom flera novellurval i serien Tidens ryska klassiker.

Föreliggande bibliografi innehåller böcker och artiklar på svenska och dessutom av svenska och finlandssvenska författare i översättning. Tidningsartiklar och recensioner är, med några undantag, ej inkluderade. Det finns två tidigare, men ofullständiga, ryska bibliografier över svensk Tjechovlitteratur:

Еськина, Л.А., ”Шведская литературная критика о Чехове (Обзор)”, в: *Новые зарубежные исследования творчества А.П. Чехова. Сборник обзоров*, ред. А.Н. Николукин, Москва: Академия наук СССР – ИНИОН 1985, 206–215.

Григорьева, Л., ”Чехов в Швеции”, в: *Чехов и мировая литература*, кн. 2 (=Литературное наследство, 100:2), ред. З.С. Паперный и Э.А. Полоцкая, Москва: Наука 2005, 555–591. [Jfr Lars Klebergs recension i *Чеховский вестник* 19, 2006, 13–14.]

Docenten vid MGU i Moskva Petr Dolženkov har tillsammans med Vladimir Kataev publicerat en bibliografi över rysk och utländsk Tjechovlitteratur, där även en stor del av nedanstående titlar återfinns (dock inte grupperade nationsvis):

Долженков, П.Н., В.Б. Катаев, *Библиография работ об А.П. Чехове на русском и иностранных языках за 1961–2005 гг.*, Москва: Издательство Московского университета 2010.

Sedan år 2012 gör Petr Dolženkov en fortsättning på sin bibliografi i tidskriften *Čechovskij vestnik* (från och med nr 27). Tyvärr finns tidskriften för närvarande inte tillgänglig i elektronisk form (titlarna återfinns på adressen <https://istina.msu.ru/profile/pnd57/>)

Ett varmt tack till Märta Bergstrand för granskning av min företckning. Kompletteringar och rättelser mottages tacksamt på adress lars.kleberg@sh.se.

Järfälla den 5 oktober 2023.

L.K.

[anonym], "Anton Pavlovitsch Tschechov", i: Anton P. Tschechov, *Tre berättelser*, öfvers. från ryskan af Walborg Hedberg, Stockholm: Bonnier 1896, 1.

Söderberg, Hjalmar, "Ur bokmarknaden" [rec. av Anton Tschechov, *Svarte brodern m.fl. berättelser*, anonym övers. (Elin Schosty), Helsingfors: Söderström 1896], *Ord och Bild* 1897:2 – "Dagboken", 9–10.

[anonym], "Förord", i: Anton Tschechov, *Rysk kärlek. Noveller*, anonym övers., Stockholm: Bonnier 1902, V–XIII.

Omtryck i:

Anton Tschechov, *Rysk kärlek*, Stockholm: Bonnier 1917, 3–8.

Krapotkin, Peter [Petr Kropotkin], "A.P. Tschéhoff", i förf:s *Den ryska litteraturens historia*, övers. från det engelska originalet av Naemi Ossian-Nilsson, Stockholm: Bonnier 1906, 350–362.

Polonskij, Georg, "Tschechov och Gorkij", i förf:s *Ryska litteraturens historia*, övers. av G.B. Lundgren, Lund: Gleerup 1906, 138–141.

Meresjkovski, Dimitri S., [Dmitrij Merežkovskij], "Tschechov och Gorki" ["Čechov i Gor'kij"], i förf:s *Borgare och plebejer*, bemyndigad öfvers. af E. Weer [Ellen Wester], Stockholm: Geber 1908, 45–104.

Jensen, Alfred, *Rysk kulturhistoria*, bd. 3, Stockholm: Ljus 1908, 270–271.

Humble, Verner, "Anton Tschechov" [rec. av A.A. Izmajlov, *Čechov 1860–1904 (Žizn'. Ličnosť. Tvorčestvo.) Biografičeskij nabrosok*, Moskva: Tipografija t-va I.D. Sytina 1916], *Finsk Tidskrift*, t. LXXXII, 1917:2, 132–137.

A-d J. [=Alfred Jensen], "Tjechov, Anton Pavlovitj", *Nordisk Familjebok*, 2:a uppl., bd. 29, Stockholm: Nordisk Familjebok 1919, sp. 185–186.

Karlgren, Anton, "Den förrevolutionära ryska litteraturen. 1. Från 90-talets slut till den första ryska revolutionen (1905)", *Vår tid. Årsbok utgiven av Samfundet De nio*, 5, Stockholm: Svenska andelsförlaget 1920, 145–199.

W.S. [=Werner Söderhjelm], "Anton Tjechov. Några inledningsord" [till W. S:s övers. av "Damen med den lilla hunden"], *Ord och Bild* 1926:8, 465–468.

Söderhjelm, Werner, "Anton Tjechov [sic]. Några inledningsord", i: Anton Tjechov [sic], *Paviljong 6* [m.fl. noveller], övers. av Hjalmar Dahl, Stockholm: Geber 1928, VII–XV.

Agrell, Sigurd, "Anton Tjechov", i: Anton Tjechov, *Humoristiska noveller*, övers. av Gunnar Möller, Lund: Nils Sundqvist 1930, 5–10.

Lindberg, Per, *Kring ridån. Studier i teaterns utveckling under femtio år*, Stockholm: Bonnier 1932, 49–50.

Blomberg, Erik, "Epoken Tjehov [sic]" (1929), i förf:s *Stadens fångar. Litterära studier och analyser*, Stockholm: Bonnier 1933, 2–38.

Omtryck i:

förf:s *Från öst och väst. Trettiotalskritik i urval*, Stockholm: Bonnier 1951, 51–65.

A. Kgn. [Anton Karlgren], "Tjechov, Anton Pavlovitj", i: *Nordisk familjebok*, 3:e uppl., bd. 19, Malmö: Nordisk familjebok 1933, sp. 360–361.

Agr. [Sigurd Agrell], "Tjechov, Anton Pavlovitj", i: *Svensk uppslagsbok*, bd. 27, Malmö: Svensk uppslagsbok 1936, sp. 1135–1137.

Selander, Sten, "Inledning", i: Anton Tjechov, *Valda noveller*, övers. av David Belin, Stockholm: Åhlén & Söner 1938, 5–10.

af Geijerstam, Sten, "Anton Tjehov [sic] – Rysslands stora dramatiker" (Om *Onkel Vanja* på Blancheteatern, Stockholm), *Studiekamraten* 1941:2/3, 43–46.

Tigerstedt, E.N., "Anton Tjehov [sic]", i: Ivan Turgenev, *Fäder och söner; Anton Tjehov [sic], Noveller*, övers. av Hjalmar Dahl (=Modern världslitteratur: de levande mästerverken, 30) Stockholm: Natur och Kultur 1945, 451–453.

Torsslow, Stig, "Anton Tjechov och hans dramatik", *Kungl. Dramatiska Teaterns Program: Körsbärsträdgården*, Stockholm 1946, 8–12 + 18 + 24.

af Enehjelm, Helen, "Tjechov i västerländska ögon", i förf:s *Hemlängtan*, Stockholm: Medén 1946, 212–278.

[anonym], "Anton Tjechov (1860–1904)", i: Anton Tjechov, *Noveller*, övers. av Ellen Rydelius, Stockholm: Forum 1946, 5–6.

Lamm, Martin, "Ibsen och Tjekov [sic]", *Edda* 1947:2–3, 119–129.

Lamm, Martin, "Anton Tjechov", i förf:s *Det moderna dramat*, Stockholm: Bonnier 1948, 204–224.

Omtryck:

Det moderna dramat: 1830–1930, rev. av Lennart Josephson, Stockholm: Aldus/Bonnier 1964, 188–206.

Thomassen, Einar, *Rysk litteratur under 200 år*, övers. av Hjalmar Dahl, Stockholm: Forum 1948, 300–310.

Nilsson, Nils Åke, [Förord], i: Anton Tjechov, *Ravinen – Bönderna*, övers. av Carl Elof Svenning, Carl G. Martinsson, Stockholm: Tiden 1949, 7–12.

Gor'kij, Maksim, "Gorkij om Tjechov" (ur "A.P. Čechov"), övers. av Nils Åke Nilsson, i: Anton Tjechov, *Ravinen – Bönderna*, övers. av Carl Elof Svenning, Carl G. Martinsson, Stockholm: Tiden 1949, 13–26.

Omtryck i:

Anton Tjechov, *Ravinen och andra noveller*, övers. av Carl Elof Svenning, Carl G. Martinsson, Cecilia Borelius, Helsingborg: Bokfrämjandet 1970, 251–262.

[anonym], "Novellisten Tjechov (1860–1904)", i: Anton Tjechov, *Tre år och andra noveller*, övers. av Ellen Rydelius, Stockholm: Forum 1949, 7–8.

Stanislavskij, Konstantin, *Mitt liv i konsten (Moja žizn' v iskusstve)*, övers. av Manja Benkow, Stockholm: Fröléen 1951, 333–364, 410–427.

Nemirovitj-Dantjenko, Vladimir, *Konstnärliga Teatern (Iz prošlogo)*, [anonym övers.], Stockholm: Fröléen 1952, 5–189.

Læstadius, Lars-Levi, "En synpunkt på Tjechov", *Malmö stadsteaters program: Måsen*, Malmö 1953, 3–7 + 13.

Hjelm, Greta, "Några ord om Tjechovs manuskript till 'Stackars Don Juan'", *Kungl. Dramatiska Teaterns Program: Stackars Don Juan [Platonov]*, Stockholm 1954, 7–10.

Grevenius, Herbert, "Tjechov", *Röster i radio* 1954:28, 4–5, 22.

Agr./E. [=Sigurd Agrell/Harald Elovson], "Tjechov, Anton Pavlovitj", i: *Svensk uppslagsbok*, 2:a omarb. och utvidg. uppl., bd. 29, Malmö: Förlagshuset Norden 1954, sp. 440–441.

Jaensson, Knut, "Tjechovs noveller", *Bonniers Litterära Magasin* 1954:7, 536–553.

Omtryck i:

förf:s *Sanning och särprägel. Ett urval essayer*, Stockholm: Aldus/Bonnier 1960, 202–231.

Andersson, Nils-Olof, "Anton Tjechov", *Folklig kultur* 1954:5/6, 146–150.

Hjelm, Greta, "Tjechovs dramatik i Sverige", *Filologiska meddelanden från Ryska institutet vid Stockholms högskola* 1955:1, 1–5.

[anonym], "Anton Tjechov (1860–1904)", i: Anton Tjechov, *Damen med hunden och andra noveller*, övers. av Asta Wickman, Stockholm: Forum 1955, 7–8.

S.T. [Stig Torsslow], "Tjechovs dramatik", *Kungl. Dramatiska Teaterns Program: Onkel Vanja*, Stockholm 1955, 5–10.

S.T. [Stig Torsslow], "Exit Antosja Tjechonte", *Kungl. Dramatiska Teaterns Program: Ivanov*, Stockholm 1957, 5–8.

Nilsson, Nils Åke, "Čechov und Ibsen", i förf:s *Ibsen in Russland*, Stockholm: Almqvist & Wiksell 1958, 221–233.

Nilsson, Nils Åke, [Förord], i: Anton Tjechov, *Modersmåsläraren och andra berättelser*, övers. av Cecilia Borelius, Stockholm: Tiden 1958, 5–7.

Lounela, Pekka, "Föremålet och dess skugga. Eino Kalima som regissör och Tjechovtolk", övers. av J.O. Tallqvist, *Ord och Bild* 1958:6, 455–462.

Friedlaender, Kurt, *Anton Tjechov*, övers. från det tyska manusk. av Aida Törnell, Stockholm: Norstedt 1959, 255 s.

Omtryck:

Anton Tjechov, ny, revid. och kompletterad utg., PAN/Norstedt 1968, 227 s.

S.T. [Stig Torsslow], "Anton Tjechov, 1901", *Kungl. Dramatiska Teaterns Program: Tre systrar*, Stockholm 1959, 5–8 + 18.

Nilsson, Nils Åke, "Tjechov som dramatiker", *Kulturkontakt* 1960:1, 4–10.

Diskussion:

Kulturkontakt 1960:1, 10–12 (Lars-Levi Læstadius), 12 (Sam Besekow).

Eriksson, Gunnar, "Tjechov och politiken", *Libertas* 1960:2, 7–8.

Roboz, László, "Måsen – Tjechov – Stanislavskij. Ur ett regiexemplar", *Arena* 1960:2, 11–16.

Friedlaender, Kurt, "Förord", i: Anton Tjechov, *Om tobakens skadlighet*, övers. av Magda Lagerman, Göteborg: Zinderman 1960, 5–9.

Nilsson, Nils Åke, [Förord], i: Anton Tjechov, *Mitt liv*, övers. av Asta Wickman, Stockholm: Tiden 1960, 5–7.

Attorps, Gösta, "Företal", i: Anton Tjechov, *Noveller*, övers. av Hjalmar Dahl, Stockholm: Sohlmans 1960, 5–11.

Ehrenburg, Ilja [Erenburg, Il'ja], *Tjechov läst på nytt (Perečityvaja Čechova)*, övers. av Vladimir Semitjov, Stockholm: Tiden 1960, 140 s.

Omtryck:

[Utdrag i:] *Dramaten. Programblad* 8–9, Stockholm 1983, 42–43.

Aspelin, Kurt, "Anton Tjechovs sanning", *Clarté* 1960:2, 17–20.

Omtryck i:

förf:s *Spår: studier kring litteratur, samhälle och idéer*, Stockholm: PAN/Norstedt 1974, 129–136.

Priestley, J.B., *Västerlandets litteratur*, övers. av Harald Högberg, Stockholm: Forum 1960, 262–265.

Nilsson, Nils Åke, "Intonation and Rhythm in Čechov's Plays", i: *Anton Čechov: 1860–1960*, ed. by Thomas Eekman, Leiden: Brill 1960, 168–180.

Omtryck i:

Chekhov. A Collection of Critical Essays, ed. by Robert Louis Jackson, Englewood Cliffs: Prentice-Hall 1967, 161–174.

"Intonacja i rytm w sztukach Czechowa", przełożył Zygmunt Kubiak, i: *Czechow w oczach krytyki światowej*, wybór dokonał René Śliwowski, Warszawa: PIW 1971, 393–414.

Friedlaender, Kurt, [Om *Måsen*], *Kungl. Dramatiska Teaterns Program: Måsen*, Stockholm 1961, 5–12 + 20–22.

Björkegren, Hans, "Förord", i: Anton Tjechov, *Sachalin*, till svenska och förkortad av Hans Björkegren och Victor Bohm, Stockholm: Geber 1961, 5.

Stender-Petersen, Adolf, "Anton Tjechov", i: *Bonniers allmänna litteraturhistoria*. [5.] *Realism och naturalism*, red. av E.N. Tigerstedt, Stockholm: Bonnier 1962, 250–251.

Eriksson, Lars-Göran, "Ett element av protest", *Bonniers Litterära Magasin* 1962:7, 576–580.

Backhoff-Malmquist, Helga, "Inledning", i: Anton Tjechov, *Häxan och andra noveller*, övers. av Helga Backhoff-Malmquist, Stockholm: Prisma 1963, 7–10.

Grevenius, Herbert, "Efterskrift", i: Anton Tjechov, *Tre systrar – Körsbärsträdgården*, övers. av Astrid Bäcklund och Herbert Grevenius, Stockholm: Natur och Kultur 1965, 186–192.

Nilsson, Nils Åke, [Förord], i: Anton Tjechov, *Duellen*, övers. av Hjalmar Dahl, Stockholm: Tiden 1966, 5–8.

Laffitte, Sophie, *Tjechov i bilder och dokument (Tchékhov par lui-même)*, övers. av Karin Bong, Lund: Gleerup 1967, 211 s.

Grevenius, Herbert, "Tjechov", *Dramatens programblad: Körsbärsträdgården*, 1966/67:16, Stockholm 1967, 19–23.

Branner, Per-Axel, "Inför 'Körsbärsträdgården'", *Dramatens programblad: Körsbärsträdgården*, 1966/67:16, Stockholm 1967, 37–38.

Ek, Anders och Ahlstedt, Börje, "Mina upplevelser av Tjechov", *Dramatens programblad: Körsbärsträdgården*, 1966/67:16, Stockholm 1967, 66–67.

Långbacka, Ralf, "Att läsa Tjechov", *Göteborgs stadsteaters programblad: Onkel Vanja*, Göteborg 1967, 5–7 + 10.

Muchnic, Helen, "Anton Pavlovitj Tjechov 1860–1904", i förf:s *Rysk litteratur före 1900 (An Introduction to Russian Literature)*, övers. av Maj Frisch, Stockholm: Aldus/Bonnier 1968, 190–213.

Nilsson, Nils Åke, *Studies in Čechov's Narrative Technique: The Steppe and The Bishop* (= Stockholm Slavic Studies, 2), Stockholm: Almqvist & Wiksell International 1968, 109 s.

Omtryck av s. 62–75:

""The Bishop' – Its Theme", i: *A. Chekhov: Short Stories*, ed. by R.E. Matlaw, New York: Norton 1979, 357–368.

""The Bishop' – Its Theme", i: *Reading Chekhov's Text*, ed. by Robert Louis Jackson, Evanston: Northwestern University Press 1993, 85–95.

- Nilsson, Nils Åke, "Chekhov and the European Drama of His Time", *Moderna språk* 1968:1, 67–72.
- Nilsson, Nils Åke, "Lyckan om 200 år (Anton Tjechov)", *Studiekamraten* 1968:4, 77–79.
- Nilsson, Nils Åke, "Лексика и стилистика писем Чехова", *Scando-Slavica*, t. XIV, 1968, 33–58.
- Lundén, Bertil, "Möte med Anton Pavlovitj Tjechov", *Teatern* 1968:3, 4–5 + 14.
- Levander, Hans, *Anton Tjechov*, Stockholm: Natur och Kultur 1969, 112 s.
- McMillin, Arnold B., "Författaren och hans verk: en efterskrift", övers. av Henrik Nanne, i: Anton Tjechov, *Fyra skådespel (Måsen, Onkel Vanja, övers. av Jarl Hemmer; Tre systrar, Körsbärsträdgården, övers. av Astrid Bäcklund och Herbert Grevenius)*, Helsingborg: Bokfrämjandet u. å. [196?], 353–385.
- Matsson, Ragnar, "Tjechovs brev", *Horisont* 1970:2, 53–57.
- Nilsson, Nils Åke, "Tjechov: 'Ni lever illa, mitt herrskap'", i: *Litteraturens världshistoria* [10.] *Sekelskiftet. Första världskriget*, red. av F.J. Billeskov Jansen, Hakon Stangerup och P.H. Traustedt, svensk red. Sven Rinman, Stockholm: Norstedt 1973, 444–453.
- Nilsson, Nils Åke, *Rysk litteratur: från Tjechov till Sjolochov*, Stockholm: PAN/Norstedts 1973, 11–23.
- Grevenius, Herbert, "Översätta Tjechov", *Dramaten* 36, Stockholm 1973/74, 26–27.
- Torsslow, Stig, "Tjechov och censurtrycket", *Dramaten* 37, Stockholm 1973/74, 24–30.
- Omtryck:
Tjechov på Dramaten. Dramatens programblad 1982/83:8–9, Stockholm 1983, 36–39.
- Björkegren, Hans, "Tjechov och ön Sachalin", *Dramaten* 40, Stockholm 1974/75, 18–20.
- Nilsson, Nils Åke, "Människor och mat hos Tjechov", *Gastronomisk kalender* 1975, Stockholm: Norstedts 1974, 7–14.

Nilsson, Nils Åke, [rec. av Karl D. Kramer, *The Chameleon and the Dream: the image of reality in Čexov's stories*, The Hague: Mouton 1970], *International Journal of Slavic Linguistics and Poetics*, XVII, The Hague 1974, 121–124.

Skott, Staffan, "Förord", i: Anton Tjechov, *Damen med hunden – Duellen*, övers. av Staffan Skott, Hjalmar Dahl, Höganäs: Bra Böcker 1976, 5–8.

Strehler, Georgio, "Čechovs Körsbärsträdgården" (ur förf:s *Für ein menschlicheres Theater*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1977), övers. av Leif Zern, i: *Teaterarbete. Texter för teori och praxis*, utg. av Kurt Aspelin, Stockholm: PAN/Norstedts 1977, 255–271.

Lång, Fredrik, "Tjechovs 'Körsbärsträdgården'. Ett bidrag till förståelsen av den senryska adelsmänskan", *Nya Argus* 1977:7, 98–100.

Nilsson, Nils Åke, [Förord], i: Anton Tjechov, *Biskopen och andra noveller*, övers. av Carl Elof Svenning, Carl G. Martinsson, Cecilia Borelius, Stockholm: Tiden 1979, 7–11.

Dahl, Staffan, "Efterskrift" i: Anton Tjechov, *En okänd människas berättelse och andra noveller*, övers. av Staffan Dahl, Stockholm: Wahlström & Widstrand – Moskva: Progress 1981, 254–259.

Omtryck i:

Anton Tjechov, *En okänd människas berättelse och andra noveller*, övers. av Staffan Dahl, Stockholm: Wahlström & Widstrand 1990, 254–259.

Nilsson, Nils Åke, "Two Chekhovs: Mayakovskiy on Chekhov's 'Futurism'", i: *Chekhov's Great Plays: A Critical Anthology*, ed. by Jean-Pierre Barricelli, New York: New York U.P. 1981, 251–261.

Meyerhold, Vsevolod, "Brev till Anton Tjechov" (Pis'mo A.P. Čechovu 18.4.1901), övers. av Lars Kleberg, *Ord och Bild* 1982:1, 71–72.

Omtryck:

"Käre Anton Pavlovitj", *Tjechov på Dramaten. Dramatens programblad* 1982/83:8–9, Stockholm 1983, 28.

Palm, Göran, "Tjechov – myten om den store melankolikern", i: *Författarnas litteraturhistoria: de utländska författarna*, 3, red. av Madeleine Gustafsson och Björn Håkanson, Stockholm: Författarförlaget 1982, s. 188–209.

Tjäder, Per Arne, "Tjechov, Måsen och Konstnärliga teatern", *Göteborgs stadsteaters programblad: Måsen*, Göteborg 1982, 4–7 + 10.

Nilsson, Nils Åke, "Tolstoj – Čechov – Babel". 'Shortness' and 'Syntax' in the Russian Short Story", *Scando-Slavica*, t. XXVIII, 1982, 91–107.

af Geijerstam, Carl-Erik, "Vad är godhet? En studie i Anton Tjechovs liv och verk", *Artes* 1982:4, 29–42.

Omtryck i:

förf:s *Färdsätt. Essäer och porträtt*, Stockholm: Författarförlaget 1983, 9–26.

Davidsson, Carin, "O tehnici prevoda pripovetke A.P. Čehova 'Dlinnyj jazyk' na srpskohrvatski jezik", *Naučni sastanak slavista u Vukove dane*, Beograd 1982:3, 151–156.

Dessau, Fredrik, "Varför Tjechov?", *Tjechov på Dramaten. Dramatens programblad* 1982/83:8–9, Stockholm 1983, 2–3.

Majakovskij, Vladimir, "Känner ni Tjechov?" (utdrag ur "Dva Čechova"), övers. av Hans Levander och Herbert Grevenius, *Tjechov på Dramaten. Dramatens programblad* 1982/83:8–9, Stockholm 1983, 4–5.

Dessau, Fredrik, "Tjechov och hans tid", övers. av Brita Edfelt, *Tjechov på Dramaten. Dramatens programblad* 1982/83:8–9, Stockholm 1983, 6–7.

Mann, Thomas, "Tjechov, tvivlaren" (ur "Versuch über Tschechow"), övers. av Hans Levander, *Tjechov på Dramaten. Dramatens programblad* 1982/83:8–9, Stockholm 1983, 28–31.

Palm, Göran, "Den nya människan", *Tjechov på Dramaten. Dramatens programblad* 1982/83:8–9, Stockholm 1983, 32–35.

Ekbom, Torsten, "Oåtkomlig som den vita valen", *Tjechov på Dramaten. Dramatens programblad* 1982/83:8–9, Stockholm 1983, 45–46.

Anhava, Martti, "Tjechov – porträtt av en författare", övers. av J.O. Tallqvist, *Nya Argus* 1983:8, 124–128.

Pleijel, Agneta, "Arbetslöshetens ansikten" [Om *Tre systrar*], *Arbetarhistoria. Meddelanden från Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek*, 1984:29/30, 46–54.

Alberg Jensen, Peter, "Imperfektives Erzählen: Zum Problem des Aspekts in der späten Prosa Čechovs", i: *Russische Erzählung. Russian Short Story. Russkij rasskaz: Utrechter Symposium zur Theorie und Geschichte der russischen Erzählung im 19. und 20. Jahrhundert*, hrsg. von Rainer Grübel, Amsterdam: Rodopi 1984, 261–279.

- Alberg Jensen, Peter, "Zwischen 'Tick-Tack' und 'Tack... Tick': die aspektuelle Konvergenz in der späten Prosa Čechovs", i: *Text. Symbol. Weltmodell. Johannes Holthusen zum 60. Geburtstag*, hrsg. von Johanna Renate Döring-Smirnov, Peter Rehder, Wolf Schmid, München: Sagner 1984, 291–308.
- Davidsson, Carin och Björklund, Martina, *A.P. Čechovs "Lyckan" och "Ett litet skämt": form och innehåll. En första rapport från Čechovprojektet*, Åbo: Åbo Akademi 1984, 153 s.
- Hermansson, Ingemar, "Tjechov – en lärare för läkare", *Läkartidningen* 1984:41, 3756–3758.
- Kleberg, Lars, "Čechov och farsen", *X Nordiska Slavistmötet. Föredrag* (Meddelanden från Stiftelsens för Åbo Akademi forskningsinstitut, 102), Åbo 1985, 73–80.
- Beckman, Erik, "Här möts Kafka och Tjechov", i förf:s *Fågeln som pianist: en litterär figur*, Stockholm: Bonnier 1986, 89–96.
- Majakovskij, Vladimir, "2 Tjechov" ("Dva Čechova"), övers. av Barbara Lönnqvist, Göteborgs stadsteaters programblad. Tre systrar, Göteborg 1986, 18–19.
- Långbacka, Ralf, *Möten med Tjechov: sex essäer*, Helsingfors: Söderström 1986, 352 s.
- Omtryck:
Möten med Tjechov: sex essäer, Solna: Entré/Riksteatern 1988, 352 s.
- Skott, Staffan, "En översättares kommentarer. Några ord om själva översättningen", i: Anton Tjechov, *Dramer (Ivanov, Måsen, Morbror Vanja, Tre systrar, Körsbärsträdgården, Skogsspöket)*, övers. av Staffan Skott, Stockholm: AWE/Geber 1986, 551–560.
- Nilsson, Nils Åke, "Food Images in Čechov. A Bachtinian Approach", *Scando-Slavica*, t. XXXII, 1986, 28–40.
- Isaksson, Curt, "Föreställningen möter sin publik: Måsen", i: Willmar Sauter, Curt Isaksson och Lisbeth Jansson, *Teaterögon: publiken möter föreställningen*, Stockholm: Liber 1986, 173–200.
- Dondysh, Boel, *A.P. Čechov: berättelser i svensk översättning. En bibliografi*, Åbo: Ryska institutionen vid Åbo Akademi 1987, 230 s.

Mellgren, Thomas, ”Att besegra övergivenheten. Anteckningar om melankoli och komedi hos Anton Tjechov”, *Entré* 1987:6, 21–24.

Ödeen, Mats, ”Tjechov”, *Allt om böcker* 1987:5/6, 37–41.

Lagerroth, Ulla-Britta, ”Den modernistiska teaterns genombrott på nationalscenen: De ryska gästspelens betydelse”, i: *Den svenska nationalscenen. Traditioner och reformer på Dramaten under 200 år*, red. av Claes Rosenqvist, Höganäs: Wiken 1988, 295–298.

Lagerroth, Ulla-Britta, ”The Reception of Čechov in Swedish Theatre”, i: *The Slavic World and Scandinavia: Cultural Relations*, ed. by Kjeld Bjørnager, Lene Tybjerg Schacke, Eigil Steffensen, Århus: Aarhus University Press 1988, 113–122.

Troyat, Henri, *Anton Tjechov: en biografi (Tchekhov)*, övers. av Jan Wahlén, Stockholm: Forum 1988, 380 s.

Levander, Hans, ”Tjechov – den behärskade”, i förf:s *Tre ryssar: Gogol, Dostojevskij, Tjechov*, Stockholm: Carlsson 1988, 215–315.

Omarbetad vers. av förf:s *Anton Tjechov* (1969).

Olofsson, Anders, ”Mellan dröm och tragedi. Om Andrzej Wajda och Anton Tjechov”, *Vår lösen* 1988:3, 200–213.

Böttiger, Lars Erik, ”Anton Tjechov – den skrivande läkaren”, *Läkartidningen* 1988:51, 4546–4549.

Omtryck i:
förf:s *Litterära läkare*, Stockholm: Läkartidningen 1994, 54–61.

Böttiger, Lars Erik, ”Läkaren med pennan och läkarna på scenen”, *Läkartidningen* 1988:52, 4638–4639.

Omtryck i:
förf:s *Litterära läkare*, Stockholm: Läkartidningen 1994, 62–66.

Nilsson, Nils Åke, ”’Three Sisters’: The Battle between Carnival and Lent”, *Canadian-American Slavic Studies/Revue canadienne-américaine d’études slaves*, 1988:1–4, 369–375.

Davidsson, Carin, ”А.П. Чехов на рубеже XX века”, *Studia Russica Helsingiensia et Tartuensia: Проблемы истории русской литературы начала XX века* (=Slavica Helsingiensia, 6), Helsinki 1989, 87–92.

Josephson, Erland, *Rollen: antecknat på turné med Körsbärsträdgården 24/2–15/5 1989*, Stockholm: Bromberg 1989, 224 s.

Nilsson, Nils Åke, ”Tre systrar som fastlagsspel”, i förf:s *Poeter, profeter och tidsvittnen. Kåserier om rysk litteratur från Pusjkin till Pasternak*, Stockholm: Tiden 1989, 76–86.

Nilsson, Nils Åke, ”Tjechov, Biskopen och döden”, i förf:s *Poeter, profeter och tidsvittnen. Kåserier om rysk litteratur från Pusjkin till Pasternak*, Stockholm: Tiden 1989, 87–98.

Pleijel, Agneta, ”Arbetet, Tjechov och Bibeln”, *Dialoger* 11/12, Stockholm 1989, 10–21.

Tjäder, Per Arne, ”Yxhuggen och den brustna strängen. En komedi om förändringen”, i: *Frihetens former. En vänbok till Sven-Eric Liedman*, Lund: Arkiv 1989, 238–248.

Nilsson, Nils Åke, [Efterskrift] i: Anton Tjechov, *Noveller*, övers. av Cecilia Rohnström, Hjalmar Dahl, Carl Elof Svenning, Carl G. Martinsson, Stockholm: Tiden 1990, 379–382.

Alberg Jensen, Peter, ”Narrative Description or Descriptive Narration: Problems of Aspectuality in Chekhov”, i: *Verbal Aspect in Discourse. Contributions to the Semantics of Time and Temporal Perspective in Slavic and Non-Slavic Languages*, ed. by Nils B. Thelin, Amsterdam/Philadelphia: Benjamins 1990, 383–409.

Davidsson, Carin, ”A.P. Chekhov’s Short Story *Šutočka* and two Serbo-Croat translations: The problem of translation versus interpretation”, i: *Languages in Contact and Contrast. Essays in Contact Linguistics*, ed. by Vladimir Ivir and Damir Kalogjera (=Trends in Linguistics. Studies and Monographs, 54), New York: Mouton de Gruyter 1991, 103–114.

Petri, Kristian [text] & Sjögren, Martin [foto], *Resan till Sachalin*, Stockholm: Norstedt 1992, 127 + 32 s.

Omtryck i:

förf:s *Resor [1988–2017]*, Stockholm: Faethon 2023, 119–215.

Müller-Dietz, Heinz, ”Anton Pawlowitsch Tschechow und die Medizin”, *Sydsvenska medicinhistoriska sällskapets årsskrift* 1992, 23–37.

Björklund, Martina, *Narrative Strategies in Čechov’s The Steppe: Cohesion, Grounding and Point of View*, Åbo: Åbo Akademi 1993, 346 s.

- Wolff, Tobias, "En begåvning för mänsklighet", övers. av Lars Åke Augustsson, *Ordfront magasin* 1993:5, 15–16.
- Claeson, Steve, "Om katastrofen med de utspillda gröna ärterna", *Ordfront magasin* 1993:5, 18–19.
- Gentele, Jeanette, "När pjäsen är slut har alla förändrats" [Intervju med Lars Norén], *Ordfront magasin* 1993:5, 20–21.
- Lidman, Sara, "Jasjakomplexet", *Ordfront magasin* 1993:5, 22–23.
- Kuprin, Aleksandr, "Hur härligt kommer inte livet att bli om tre hundra år" (ur "Pamjati Čechova"), övers. av Staffan Dahl, *Ordfront magasin* 1993:5, 24–27.
- Hedborg, Elisabeth, "Som en jämbördig såg Tjechov de deporterade rakt i ögonen", *Ordfront magasin* 1993:5, 28–30.
- "Tjechov: En enkät" [bidrag av Erland Josephson, Solveig von Schoultz, Lars Erik Böttiger, Dieter Strand], *Ordfront magasin* 1993:5, 32–33.
- Skott, Staffan, "Kan man översätta Tjechov", *Ordfront magasin* 1993:5, 34–36.
- NÅN [=Nils Åke Nilsson], "Tjechov, Anton", *Nationalencyklopedin*, bd. 18, Höganäs: Bra Böcker 1995, 292.
- Forser, Tomas, "Låt ordet bli kött" [Om Peter Oskarsons uppsättning av *Tre systrar* i Gävle 1983], *Allt om böcker* 1996:2, 29–32.
- Kleberg, Lars, "La marche funèbre de Lioubimov (*Les Trois Sœurs*)", traduit par William Fovet, i: Béatrice Pivon-Vallin, éd., *Iouri Lioubimov. La Taganka* (=Les voies de la création théâtrale, 20), Paris: CNRS 1997, 353–374.
- Granroth, Trygve, *Anton Tjechov – läkaren och författaren*, Vasa: [T. Granroth] 1998, 141 s.
- Kleberg, Lars, "Ni slår ihjäl realismen. Anton Tjechov och tomrummet", *Göteborgs stadsteaters programblad. Tre systrar*, Göteborg 1998, 1–4.
- Rådström, Niklas, "... och sedan – tystnad", *Göteborgs stadsteaters programblad. Tre systrar*, Göteborg 1998, 13–14.
- Långbacka, Ralf, "Jag hälsar Er, Ni den sista sidan i mitt liv...", i: *Älska mig och skriv! Brevväxlingen mellan Anton Tjechov och Olga Knipper 1899–1904*, övers., urval, red. av Ulla Roseen, Gråbo: Anthropos 1999, 5–16.

Kleberg, Lars, "Tjechovs leende", i: Anton Tjechov, *Komedier*, övers. av Lars Kleberg, Stockholm/Stehag: Brutus Östlings Bokförlag Symposion 2000, 243–269.

Omtryck i:

förf:s *Översättaren som skådespelare*, Stockholm: Dialoger 2001, 89–116.

Raneva-Ivanova, Mariana, *Жизнь, какая она есть, и жизнь, какой она могла бы быть: функции христианских мотивов в зрелых рассказах Чехова*, Göteborg: Göteborgs universitet 2000, 147 s.

Bloom, Harold: "Anton Tjechov", i förf:s *Hur du ska läsa, och varför*, övers. av Staffan Holmgren, Stockholm: Wahlström & Wistrand 2001, 35–41.

Skott, Staffan, "Förord: Anton Tjechov – den siste av 'de stora ryssarna'", i: Anton Tjechov, *Noveller*, övers. av Magnus Johansson, Robert Leijon, Stockholm: Norstedt 2002, 7–14.

Kleberg, Lars [rec. av Anton Tjechov, *Noveller*, övers. av Magnus Johansson, Robert Leijon, Stockholm: Norstedt 2002], *Bonniers Litterära Magasin* 2003:1, s. 96–97.

Söderling, Tryggve, "Tjechov och kyrkan", *Hufvudstadsbladet* 18/7 2004.

Stenborg, Elisabeth, "Humor och melankoli", *Signum* 2004:9, 37–41.

Långbacka, Ralf, "Förord", i: Anton Tjechov, *Fyra pjäser*, övers. av Lars Kleberg, Stockholm/Stehag: Brutus Östlings Bokförlag Symposion 2004, 7–11.

Alberg Jensen, Peter, "Ot 'govorili' k 'kak-kak-fonii'. Otčuzdenie jazyka v 'Dame s sobačkoj'", i: *Analysieren als Deuten. Wolf Schmid zum 60. Geburtstag*, hrsg. von Lazar Fleishman, Christine Gözl, Aage A. Hansen-Löve, Hamburg: Hamburg University Press 2004, 483–497.

Kleberg, Lars och Witt, Susanna, "Drama v 'Drame': strašnaja mest' Čechova?" i: *Telling Forms. 30 Essays in honour of Peter Alberg Jensen*, ed. by Karin Grelz and Susanna Witt (=Stockholm Studies in Russian Literature, 37), Stockholm: Almqvist & Wiksell International 2004, 183–196.

Masing-Delić, Irene, "Little Snow Flakes and Petty Whiners: Gorkij's *The Summer People* as a Parody on Čechov and his Dramaturgy", i: *Telling Forms. 30 Essays in honour of Peter Alberg Jensen*, ed. by Karin Grelz and

Susanna Witt (=Stockholm Studies in Russian Literature, 37), Stockholm: Almqvist & Wiksell International 2004, 260–272.

Kleberg, Lars, "Apropå Måsen", *Göteborgs stadsteaters programblad. Måsen*, Göteborg 2005, 1–3.

Isaksson, Curt, "Tiden kastar djupa skuggor i Tjechovs trädgård", *Teatertidningen* 2005:5, 33–35.

Enge Swartz, Marianne, "Längtans hus: Tjechovs vita villa i Jalta (Litterär salong)", *Parnass* 2006:3, 38–40.

Lotass, Lotta, "Ljudet av den brustna strängen", *Göteborgs stadsteaters programblad. Körsbärsträdgården*, Göteborg 2006, 2–3.

Alberg Jensen, Peter, "Problema izmenenija vremeni u Tolstogo i Čechova. K postanovke voprosa", i: *Istorija i povestvovanie*, pod red. G.V. Obatnin, P. Pesonen, Moskva: Novoe literaturnoe literaturnoe obozrenie 2006, 196–209.

Kleberg, Lars, "Tjechovs sista skiss", *Göteborgs stadsteaters programblad. Körsbärsträdgården*, Göteborg 2006, 4–6.

Josephson, Erland, "Om Tjechov", *Dialoger* 79/80, Stockholm 2006, 15–16.

Kleberg, Lars, "Горестные заметы" [rec. av *Литературное наследство*, 100:2, *Чехов и мировая литература*, кн. 2, Moskva: Nauka 2005], *Чеховский ветник* 19, Moskva: Maks Press 2006, 13–14.

Åkerström, Hans, *Anton Tjechov: noveller och dramer i svensk översättning. En bibliografi*, Göteborg: Institutionen för slaviska språk 2007, 100 s.

Ny uppl. 2013.

Rev. upplaga 2022.

Alberg Jensen, Peter, "Čechovs 'Nicht-vom-Ende-Erzählen'. Am Beispiel von 'Nevesta'", i: *Thanatologien. Thanatopoetik. Der Tod des Dichters. Dichter des Todes*. (Tagung München 2006), hrsg. von Aage A. Hansen-Löve (=Wiener Slawistischer Almanach, 60), München: 2007, 175–196.

Alberg Jensen, Peter, "Situation" und "Isolation" im Sinne Søren Kierkegaards als Grundzüge in Čechovs Poetik. Am Beispiel von 'O ljubvi'", i: *Wortkunst – Erzählkunst – Bildkunst. Festschrift für Aage A. Hansen-Löve*, hrsg. von Rainer Gröbel, Wolf Schmid, München: Verlag Otto Sagner 2008, 144–152.

Alberg Jensen, Peter, "O situativnom povestvovanii Čechova. K postanovke voprosa", i: *The Arts in Dialogue. Essays in honour of Fiona Björling*, ed. by

Johanna Lindbladh, Terho Paulsson, Karin Sarsenov, Miloslava Slavičková, Barbara Törnquist-Plewa (=Slavica Lundensia, 24), Lund: Slaviska institutionen 2009, 79–108.

Fagerholm, Tove, "Anton Tjechov 150 år", *Svenskbygden* 2010:2, 10–15.

Kleberg, Lars, *Tjechov och friheten. En litterär biografi*, Natur och Kultur 2010, 266 s.

Carin Davidsson, "En symfoni i fyra satser? Ett försök till innehålls- och formanalys av Tjechovs berättelse 'Biskopen'", *Slovo. Journal of Slavic Languages and Literatures*, 52, Uppsala 2011, 31–49.

Håkanson, Nils, "Efterord: Anton Tjechov i Sverige. Några ord om hur en ryss blev svensk", i: Anton Tjechov, *Noveller*, övers. av Asta Wickman, Stockholm: Ruin 2014, 389–405.

Nettelbladt, Per, "*Paviljong nr 6*" – *Tjechovs anatema över passiviteten inför lidandet*, kandidatuppsats, Lund: Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet 2014, 35 s.

Hellström, Martin, "Jag tänker på Tjechov", *Kulturtidningen Folio* 4, Vadstena 2016, 6.

Samuelson, Bengt, "Efterord", i: Anton Tjechov, *Damen med hunden. Noveller*, övers. av Bengt Samuelson, Lund: Bakhåll 2017, 129–142.

Öman, Ann-Sofi, "Woolf och Vanja", *Nya Argus* 2021:9, 292–293.

Woolf, Virginia, "Onkel Vanja" ("Uncle Vanya"), övers. av Ann-Sofi Öman, *Nya Argus* 2021:9, 294.

Lane, Tora, "Förord", i: Anton Tjechov, *Samlade noveller*, övers. av Asta Wickman, Ellen Rydelius, Hjalmar Dahl, Staffan Dahl, Stockholm: Modernista 2022, vii–xi.

Ekman, Kerstin, "Resan till skolan. Anton Tjechov, *Stäppen*", i förf:s *Min bokvärld*, Stockholm: Bonnier 2023, 333–351.